

Quickscan Wet natuurbescherming

Moleneind 56 te Kortenhoef

Quickscan Wet natuurbescherming

Moleneind 56 te Kortenhoef

Definitief

Versie 1

Opdrachtgever

Dhr. J. van der Ree
Moleneind 56
1241 NJ Kortenhoef

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Achterstraat 11
4101 BB Culemborg
T 0345 - 727000
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P8381
Datum: 21-9-2017
Projectleider: Mw. A. Vogelzang
Opgesteld: Mw. J. Marchal
Gecontroleerd: Dhr. Y. Horstink

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Leeswijzer.....	5
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING.....	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	7
3	NATUURWETGEVING	9
4	NATUURBELEID	11
4.1	Natuurnetwerk Nederland	11
5	METHODE.....	12
5.1	Bureauonderzoek	12
5.2	Terreinbezoek.....	12
6	TOETSING BESCHERMDE SOORTEN	14
6.1	Vaatplanten	14
6.2	Zoogdieren	14
6.2.1	Vleermuizen	14
6.2.2	Grondgebonden zoogdieren	16
6.3	Vogels.....	17
6.4	Amfibieën en reptielen.....	18
6.5	Vissen.....	19
6.6	Beschermde soorten ongewervelden.....	19
	TOETSING BESCHERMDE GEBIEDEN	20
7.1	Instandhoudingsdoelen	20
7.2	Voorkomende habitattypen en -soorten	21
7.2.1	Habitattypen.....	21
7.2.2	Habitatsoorten.....	22
7.2.3	(Niet-)broedvogels	22
7.3	Effecten	22
8	CONCLUSIES EN VERVOLG	23
8.1	Beschermde gebieden	23
8.2	Overige soorten waarvoor vrijstellingen zijn opgesteld	23
8.3	Rekening houden met vogels.....	23
8.4	Zorgplicht en zorgvuldig handelen	24
8.5	Geldigheid onderzoek	24
	Literatuurlijst	26

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het perceel aan Moleneind 56 te Kortenhoef is een woning gesitueerd (afbeelding 1). Dhr. Van der Ree is voornemens de huidige woning te slopen en een nieuwe woning te realiseren. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling kan worden gerealiseerd binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek is ingeschat welke beschermde dier- en plantensoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan zijn uitspraken gedaan over de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Afbeelding 1. Links de ligging van het plangebied (rode cirkel) aan Moleneind 56 te Kortenhoef. Rechts het perceel (rood) en het bouwvlak (roze). Bron: ESRI, 2017

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de huidige situatie en de voorgestane ontwikkeling. Op basis van deze informatie is voorliggende toets uitgevoerd. Hoofdstuk 3 geeft een beknopte beschrijving van de natuurwetgeving waarbij in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het natuurbeleid. De gehanteerde methodiek is beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de bescherming van gebieden. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de bescherming van soorten. Hoofdstuk 8 toont de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek. De snelle lezer kan volstaan met het lezen van hoofdstuk 2 en de conclusie in hoofdstuk 8.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft het perceel aan Moleneind 56 te Kortenhoef, gemeente Wijdmeren, provincie Noord-Holland. Het perceel heeft een grootte van circa 1.230 m² en betreft een woonhuis met een vrijstaand schuurtje. Achter de woning is een tuin gelegen die direct aansluit op de plas Wijde Blik. Aan weerszijde van de tuin ligt een ondiepe watergang.

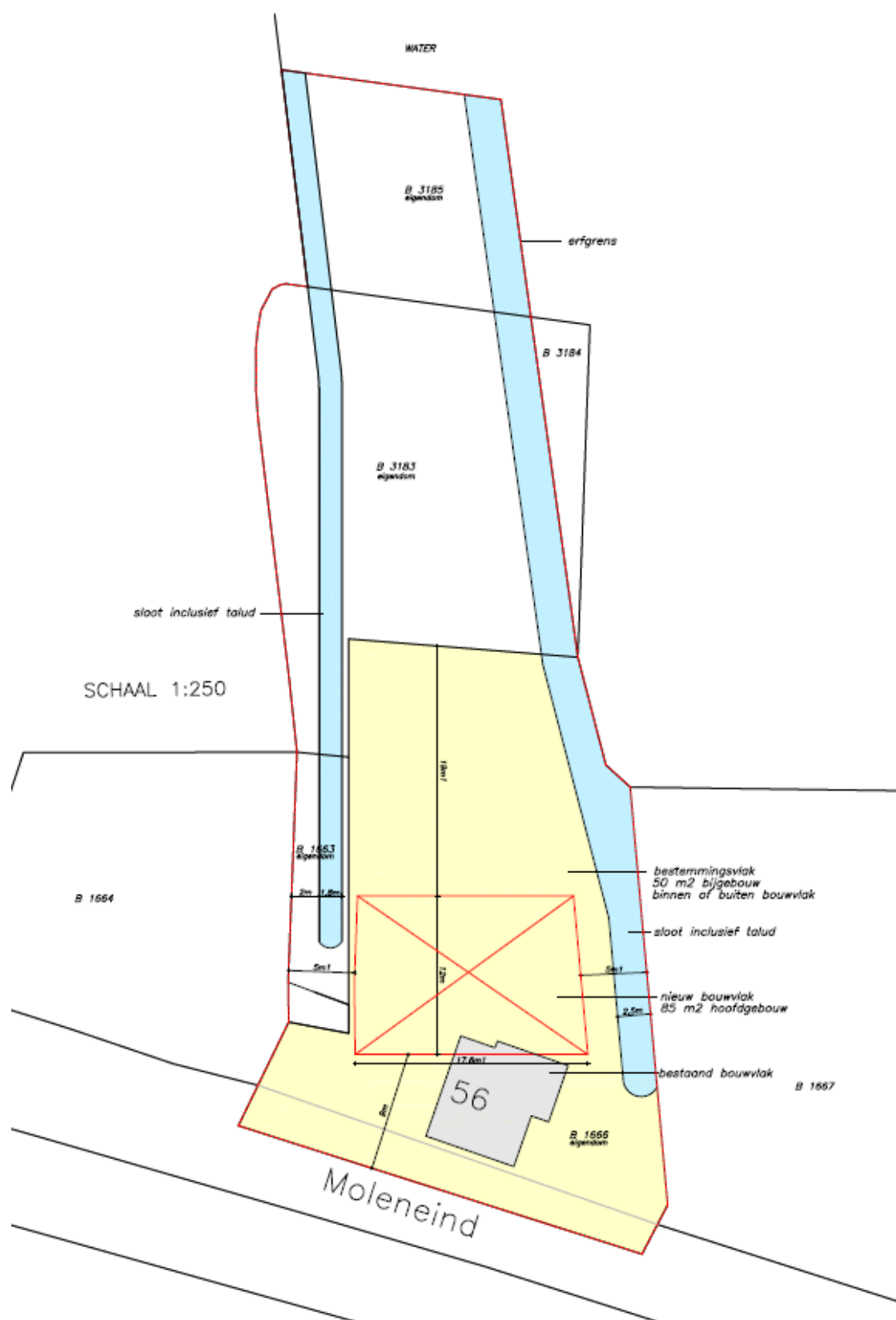

Afbeelding 2.1 Impressie van het plangebied met de eerste rij foto's de voor- en achterzijde van het woonhuis. De tweede rij foto's geven de aanbouw weer waar de keuken is gesitueerd. De boeiboorden daaromheen zitten vol met spinnenwebben. De onderste rij foto's geven de tuin weer met gazon, tuinaanplant en een gedeelte van de watergang waar de tuin aan grenst.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De huidige woning wordt gesloopt. Vlak achter de woning wordt een nieuwe woning gerealiseerd (afbeelding 2.2). Het bouwvlak zal 5 meter uit de talud van de noordelijke watergang blijven. Twee fruitbomen achter de bestaande woningen worden verwijderd en indien mogelijk verplaatst.

Afbeelding 2.2 Tekening met het bouwvlak van de nieuwe woning ten opzichte van de oude woning.

3

NATUURWETGEVING

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de natuurwetgeving, in volgend hoofdstuk kort op het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Gevolgen plangebied

Het plangebied is in Natura 2000-gebieden Oostelijke Vechtplassen gelegen. In onderhavige rapportage zal een nadere toetsing plaatsvinden met betrekking tot beschermde gebieden.

Afbeelding 3. Ligging van het plangebied (rood) in Natura 2000-gebied, weergegeven met bruin-doorzichtige laag. Bron: Provincie Noord-Holland, 2017

3.2 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten. Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- ter beperking van de populatie;
- ter bestrijding van invasieve soorten;
- voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht.

De beschermde status van de categorie overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Gevolgen plangebied

In onderhavige rapportage wordt nader ingegaan op de toetsing op beschermde soorten.

3.3 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van 20 bomen. Veelal geldt tenminste een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Gevolgen plangebied

Er zullen in het plangebied geen houtopstanden of bomenrijen worden geveld. Een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden is derhalve niet aan de orde.

4

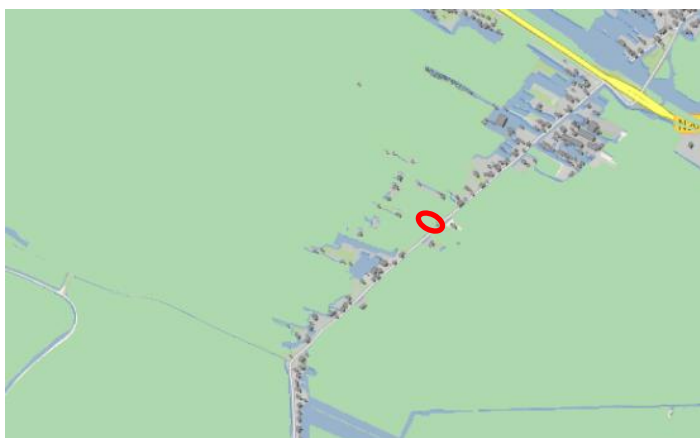
NATUURBELEID

4.1 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van provincie Noord-Holland, middenin NNN-gebied (afbeelding 4). Bij de geplande werkzaamheden wordt de bestaande woning gesloopt en een nieuwe woning gerealiseerd net achter het bestaande bouwvlak. De watergangen aan beide zijde van het perceel blijven behouden en er wordt minimaal 5 meter afstand gehouden tussen het bouwvlak en de nieuwe woning. De tuin wordt verder niet vergraven. Op basis van deze inrichting van het plangebied worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van omliggend NNN-gebied. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

*Afbeelding 4. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden. De groene gebieden behoren tot het Natuurnetwerk Nederland.
Bron: Provincie Noord-Holland, 2017*

5

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een onderzoek naar de bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

5.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is de meest complete natuurdatabank van Nederland en geeft informatie over de verspreiding van alle in Nederland levende planten- en diersoorten. De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging, RAVON en de Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en verschillende terreinbeherende organisaties zijn hieraan toegevoegd. Steeds meer partijen sluiten zich bij de NDFF aan. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via invoerportalen binnen komen. Op dit moment bevat de NDFF meer dan 100 miljoen waarnemingen. De NDFF bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

5.2 Terreinbezoek

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door J. Marchal uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Dit betrof een bezoek op locatie op woensdag 6 september 2017. Weersomstandigheden: circa 18°C, zwaar bewolkt, af en toe een bui, windkracht 5 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd. Daarbij is gebruik gemaakt van zichtwaarnemingen.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

6

TOETSING BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

6.1 Vaatplanten

Voorkomen en functie

Rondom en achter de woning is een aangelegde tuin aangewezen met kort gemaaid gazon en tuinaanplant aan de randen, welke aansluiten op de water- en oevervegetatie in de watergangen. De aanwezige beplanting bestaat uit soorten als lavendel, vlinderstruiken, kattenstaart, haagwinde, koninginnekruid, watermunt, kleine lisdodde en riet. Tegen het huis en boven het afdak groeit een blauwe regen. Achter het huis staan twee fruitbomen.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Ook zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde plantensoorten in of rond het plangebied. Doordat het plangebied bestaat uit een aangelegde tuin, wordt onderhouden en het gazon kort wordt gemaaid worden beschermde planten ook niet verwacht.

Effecten en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, dan wel te verwachten. Met de voorgenomen ontwikkelingen zijn dan ook geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

6.2 Zoogdieren

6.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. Het plangebied biedt geschikt habitat voor soorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en mogelijk ook meervleermuis. Er zijn echter geen waarnemingen bekend van vleermuizen in de nabije omgeving volgens verspreidingsgegevens van de NDFF.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn gebouwbewonende soorten. Ruige dwergvleermuis is een soort die in zowel bomen als gebouwen kan verblijven. Doordat bomen met geschikte holten voor vleermuizen ontbreken of buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden vallen, kunnen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten worden uitgesloten.

De bestaande woning is enkelwandig en bestaat uit een betonnen muur met aan de voorzijde steen. Er is geen spouwmuur aanwezig of tussenwand die vleermuizen kunnen gebruiken. In de muren zijn op diverse plekken ondiepe scheuren aanwezig. Deze zijn oppervlakkig en niet toegankelijk voor vleermuizen. Rond het dak zijn boeiboorden aanwezig. Er zijn geen gaten gevonden tussen de muur en de boeiboorden: Alles is goed afgesloten. De uitbouw, waar de keuken in aanwezig is, heeft een houten boord. Deze zijn ondiep, vol met spinnenwebben wat aangeeft dat er lange tijd niets langs is geweest en dichtbij volle begroeiing of voorwerpen als hangende planten of ladders. Achter de luiken zijn geen vleermuizen aangetroffen of sporen van vleermuizen als uitwerpselen. De luiken worden met regelmaat gebruikt, dat wil zeggen gesloten waardoor deze ongeschikt zijn voor vleermuizen om achter te hangen. Uit verspreidingsgegevens zijn ook geen waarnemingen bekend van vleermuizen in het plangebied of in de directe omgeving.

Foerageergebied en vliegroutes

Foeragegebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foeragegebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen

onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen zoals houtsingels, bomenrijen of waterlopen als vliegroute om zich langs te verplaatsen. In het plangebied is geen sprake van een bomenrij. Eventueel kunnen vleermuizen gebruik maken van de tuin om te foerageren. Met name vormt de plas Wijde Blik met begroeiing aan de oeverzijde geschikt foerageergebied. Begroeiing op de oevers van de watergangen wordt met de geplande werkzaamheden niet verwijderd. Eventueel kunnen de bouwwerkzaamheden foeragerende vleermuizen tijdelijk verstoren echter is er geen sprake van negatief effect op de instandhouding van de soort of een essentieel foerageergebied.

Effecten en ontheffing

Door de afwezigheid van openingen in de muur en de afwezigheid van geschikte openingen bij de boeiboorden worden verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet verwacht. De bomen die worden verwijderd betreffen fruitbomen en zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor vleermuizen is niet noodzakelijk.

6.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Het plangebied kan door algemene grondgebonden zoogdieren waaronder het konijn en algemene muizensoorten worden gebruikt als leefgebied. In de bestaande verspreidingsgegevens van de NDFF is bekend dat bunzing in de omgeving van de plas Wijde Blik is waargenomen. In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig waar beschermde zoogdiersoorten als wezel, bunzing, das, waterspitsmuis of noordse woelmuis gebruik van kunnen maken voor hun verblijfplaats. De tuin in het plangebied is aangelegd en wordt intensief gebruikt waardoor open, lege schuren, grotere hopen en houtwallen ontbreken. Ook voor de waterspitsmuis en noordse woelmuis ontbreekt geschikt habitat als goed ontwikkelde vegetatie op het talud, als rietkragen. Mogelijk kruisen de soorten sporadisch het plangebied tijdens het foerageren, echter vormt het plangebied door de beperkte grootte, aangelegde tuin en verstoring door bewoners geen essentieel foerageergebied.

Effecten en ontheffing

Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht. Leefgebied voor algemene soorten als het konijn en muizensoorten blijft na herinrichting aanwezig. Voor algemene muizensoorten zoals de bosmuis geldt bovendien een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het gebied maakt geen onderdeel uit van leefgebied met verblijfplaatsen van marterachtigen of de beschermde waterspitsmuis of noordse woelmuis. Mogelijk kruisen maters als hermelijn of bunzing het plangebied, echter is er geen sprake van een essentieel foerageergebied waardoor nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren dan ook niet noodzakelijk is.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

6.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid kan worden gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten komen elk jaar terug bij hun nest. Een dergelijk nest mag dan ook niet buiten het broedseizoen worden verwijderd.

Voorkomen en functie

Broedvogels

Binnen en direct rondom het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig voor algemene vogelsoorten om in te nestelen zoals merel, koolmees, vink en Turkse tortel. Bekend is dat een goudvink van de tuin gebruik maakt. De vogelsoorten behoren tot de overige broedvogels. Uit verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied soorten als grote en kleine karekiet, rietzanger, koekoek, snor, sprinkhaanzanger voor, voornamelijk soorten gebonden aan water en riet. De grote karekiet, rietzanger en snor zijn soorten van de Vogelrichtlijn. Langs de watergangen aan beide zijde van het perceel ontbreekt een rietkraag waardoor in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is voor beide soorten. Geschikt habitat is aanwezig verder van het plangebied af langs de oevers van de plas Wijde blik. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogels die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruik maken zijn niet aangetroffen in het plangebied. Bij de bewoners is bekend dat een uil verblijft in een boom op het naastgelegen perceel. Onbekend is om welke soort dit precies gaat. Mogelijk betreft het een ransuil. De eventueel verblijfplaats valt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en maakt geen onderdeel uit van essentieel foerageergebied van uilen. De schuur op het terrein is gesloten waardoor deze ongeschikt is voor uilen.

Het woonhuis heeft een dakgoot aan beide zijden van het huis en een stuk aan de uitbouw waar de keuken is. De dakgoot is onderzocht op geschikte ruimten onder de pannen die middels de dakgoot te bereiken zijn door huismussen. Deze ontbreken.

De dakpannen zijn in goede staat en geschikte invliegopeningen voor gierzwaluwen en huismus zijn niet aanwezig. De uitbouw rond de woning zorgt er daarnaast voor dat de aanvliegroute voor gierzwaluw wordt verstoord omdat zij zich door geringe hoogte niet kunnen laten vallen bij het uitvliegen. Ook zijn geen verspreidingsgegevens bekend van gierzwaluwen in de directe omgeving.

Effecten en ontheffing

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. De genoemde termijn moet niet al te strikt worden toegepast doordat voor de Wet natuurbescherming alle bewoonde vogelnesten zijn beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Men dient te allen tijde alert te zijn op eventueel aanwezige broedende vogelsoorten.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen in het plangebied. Een eventueel horst- of roestboom voor de uil op het naastgelegen perceel ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het plangebied maakt ook geen onderdeel uit van essentieel foerageergebied van uilen. De aanwezige bebouwing is ongeschikt voor de jaarrond beschermde soorten huismus en gierzwaluw waardoor nader onderzoek naar jaarrond beschermde vogelsoorten en ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk is.

Conclusie: Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van broedvogels.

6.4 Amfibieën en reptielen

Voorkomen en functie

Amfibieën

Aan beide zijden van het perceel zijn watergangen gelegen. Deze zijn onbeschoeid en hebben een diepte van circa 40 cm. Waarschijnlijk worden de watergangen gebruikt voor algemene amfibiesoorten als bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander, waarbij de tuin kan worden gebruikt om te foerageren of te schuilen tussen de beplanting.

Beschermde amfibieënsoorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde overige nationale soorten worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ongeschikte habitat voor deze soorten.

Reptielen

In de omgeving van het plangebied komt de ringslang voor. Het plangebied zelf vormt echter geen geschikt leefgebied voor de soort.. Zo ontbreekt de mogelijkheid om eieren af te zetten (zoals compost- en bladhopen) en zijn er geen geschikte droge overwinteringsplekken. Wel kan de soort, die ver kan zwerven, de tuin kruisen. De tuin vormt echter geen essentieel foerageergebied.

Effecten en ontheffing

Van de herinrichting zijn geen effecten te verwachten voor beschermde amfibieën en reptielensoorten. Geschikt leefgebied voor deze soortgroepen ontbreekt in het plangebied. Daarbij blijft de tuin en de watergangen aan beide zijden behouden zodat geen leef- of foerageergebied van algemene soorten verloren gaat. Nader onderzoek naar beschermde amfibieën en reptielen is niet noodzakelijk.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor amfibieën- of reptielensoorten niet noodzakelijk.

6.5 Vissen

Voorkomen en functie

Rondom het plangebied zijn waterlopen aanwezig die door algemene vissoorten als tiendoornige stekelbaars of kleine modderkruiper kunnen worden gebruikt als leefgebied. Ook kan de beschermde vissoort grote modderkruiper in de sloten voorkomen door het ondiepe water met goed ontwikkelde oevervegetatie.

Effecten en ontheffing

Er worden geen werkzaamheden aan het talud of in de watergang verricht waardoor geen leefgebied van grote modderkruiper wordt verstoord of verloren gaat. Negatieve effecten van de ontwikkelingen in het plangebied op vissen kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vissen of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

6.6 Beschermde soorten ongewervelden

Voorkomen en functie

Beschermde soorten ongewervelden (zoals dagvlinders, libellen, kevers en Europese rivierkreeft) worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet in het plangebied verwacht.

Effecten en ontheffing

Door het aanwezige habitat in het plangebied bestaande uit een aangelegde tuin welke wordt onderhouden, kan gebruik van het plangebied door beschermde soorten ongewervelden als voortplantingsplek of leefgebied worden uitgesloten. Eventueel vormen de watergangen met oeverbeplanting wel geschikt leefgebied voor soorten als platte schijfhoorn of libellen. Doordat deze in gelijke staat blijven behouden kunnen negatieve effecten worden uitgesloten. Nader onderzoek naar beschermde soorten ongewervelden of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

7

TOETSING BESCHERMDE GEBIEDEN

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de wet natuurbescherming beschermd. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijke effecten van de inrichting op de relevante Natura 2000-gebieden.

7.1 Instandhoudingsdoelen

Het plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. De kermopgave van dit gebied is de landschappelijke samenhang en interne compleetheid (meren en moerassen). Dit houdt het volgende in:

‘Behoud en herstel van samenhang tussen slaapplekken en foerageergebieden in het bijzonder voor grasetende watervogels en meervleermuizen (de belangrijkste kraamkamerfunctie en slaapfunctie van de meervleermuis ligt vooral in gebouwen buiten de Natura 2000 gebieden). Voor afgesloten zeearmen en randmeren behoud van de specifieke betekenis van de verschillende onderdelen voor habitattypen en vogels. Herstel van mozaïek van verlandingsstadia van open water tot moerasbos en herstel van gradiënt watertypen (inclusief brak) met name in het deellandschappen Laagveen.’ (*Synbiosys Alterra*).

Daarbij zijn de volgende habitattypen, habitatsoorten en (niet)broedvogels aangewezen.

Habitattypen

- H3140 Kranswierwateren
- H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden
- H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)
- H6410 Blauwgraslanden
- H6430A Ruigten en zomen (moerasspirea)
- H6430B Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)
- H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)
- H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)
- H7210 *Galigaanmoerassen
- H91D0 *Hoogveenbossen

Habitatsoorten

- H1016 Zeggekorfslak (*Vertigo moulinsiana*)
- H1042 Gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*)
- H1082 Gestreepte waterroofkever (*Graphoderus bilineatus*)
- H1134 Bittervoorn (*Rhodeus amarus*)
- H1145 Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)
- H1149 Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*)
- H1163 Rivierdonderpad (*Cottus gobio*)
- H1318 Meervleermuis (*Myotis dasycneme*)
- H1340 *Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus arenicola*)
- H1903 Groenknolorchis (*Liparis loeselii*)
- H4056 Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*)

* prioritaire habitattypen of soorten

Broedvogelsoorten

- A021 Roerdomp (*Botaurus stellaris*)
- A022 Woudaap (*Lixobrychus minutus*)
- A029 Purperreiger (*Ardea purpurea*)
- A068 Nonnetje (*Mergus albellus*)
- A119 Porseleinhoen (*Porzana porzana*)
- A197 Zwarte stern (*Chlidonias niger*)
- A229 IJsvogel (*Alcedo atthis*)
- A292 Snor (*Locustella luscinioides*)
- A295 Rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)
- A298 Grote karekiet (*Acrocephalus arundinaceus*)

Niet-broedvogelsoorten

- A017 Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)
- A041 Kolgans (*Anser albifrons*)
- A043 Grauwe gans (*Anser anser*)
- A050 Smient (*Anas penelope*)
- A051 Krakeend (*Anas strepera*)
- A056 Slobeend (*Anas clypeata*)
- A059 Tafeleend (*Aythya ferina*)

7.2 Voorkomende habitattypen en -soorten

7.2.1 Habitattypen

Het plangebied bestaat uit een aangelegde tuin met aan weerszijde twee watergangen. In de huidige situatie wordt het perceel gebruikt door bewoners van de woning. In de nieuwe situatie zal dit gebruik nog de intensiteit niet veranderen. De herinrichting omvat alleen de sloop van de bestaande woning met schuur en nieuwbouw van een woonhuis.

Tijdens de aanlegfase is er mogelijk een licht verhoogde niet significante uitstoot, maar door de hogere isolatiewaarde van nieuwbouw zal deze teniet worden gedaan tijdens de gebruiksfase. Netto is er geen sprake van een verhoogde uitstoot. Er is met de herinrichting geen toename aan geluid, licht, uitstoot van stikstofdepositie.

Het bouwvlak valt onder de exclaveringsformule. Het RUD zal de aanvraag voor de exclavering in behandeling nemen. De tuin, waar het bouwvlak is gesitueerd, heeft geen meerwaarde voor het Natura 2000-gebied waardoor exclaveren van de tuin uit het Natura 2000-gebied mogelijk is. Hierdoor is er geen sprake aan vermindering van Natura 2000-gebied. Doordat de gebruikssituatie gelijk blijft is er geen verandering op de aangewezen habitattypen.

7.2.2 Habitatsoorten

Geschikt leefgebied voor de aangewezen soorten is voornamelijk aanwezig in en boven het open water van de plas Wijde Blik (voor vissoorten en meervleermuis) en in de begroeiing langs het water en de oever van het Natura 2000-gebied (voor libellen, platte schijfhoorn en noordse woelmuis). Er zijn van de aangewezen habitatsoorten geen waarnemingen bekend uit verspreidingsgegevens. Er worden geen werkzaamheden verricht aan (mogelijk) geschikt leefgebied van de doelsoorten doordat de werkzaamheden zich beperken tot het bouwvlak in het plangebied. Er is daardoor geen sprake van randwerking vanuit het erf of bouwvlak.

7.2.3 (Niet)-broedvogels

Geschikt leefgebied voor de broedvogels als de niet-broedvogels is voornamelijk aanwezig in het open water van de plas Wijde Blik (niet-broedvogels) en in de begroeiing langs het water en de oever van het Natura 2000-gebied (broedvogels). Er zijn van de aangewezen habitatsoorten meerdere waarnemingen bekend uit verspreidingsgegevens. Er worden geen werkzaamheden verricht aan (mogelijk) geschikt leefgebied van de doelsoorten doordat de werkzaamheden zich beperken tot het bouwvlak in het plangebied. Er is daardoor geen sprake van randwerking vanuit het erf of bouwvlak.

7.3 Effecten

Ten behoeve van de geplande werkzaamheden wordt de bestaande woning gesloopt en een deel van het gazon in de tuin vergraven. Er worden twee fruitbomen verwijderd en indien mogelijk verplaatst. Hoewel het plangebied op kaart is aangeduid als Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen, worden er geen werkzaamheden verricht in de aangewezen habitattypen of werkzaamheden die effect hebben op deze habitattypen. De tuin heeft zichtbaar ook geen natuurwaarde voor habitattypen en habitatsoorten, en mag daarom worden geëxclaveerd van de bestemming als Natura 2000-gebied.

De watergangen aan beide zijde van het perceel blijven behouden evenals de begroeiing aan de waterkant. Met de werkzaamheden wordt daarmee geen (mogelijk) leefgebied van doelsoorten als platte schijfhoorn verstoord of verwijderd.

Negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op de habitattypen, habitatsoorten en (niet)-broedvogels worden dan ook uitgesloten.

8

CONCLUSIES EN VERVOLG

Voor de sloop van de bestaande woning en bouw van een nieuwe woning op het perceel aan Moleneind 56 te Kortenhoef is een toetsing uitgevoerd aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid. In onderstaande paragrafen worden de conclusies uit de toetsing samengevat, afsluitend met een overzichtstabel (tabel 8.1).

8.1 Beschermde gebieden

Op basis van deze toetsing kunnen negatieve effecten van de habitattypen en habitatsoorten van het beschermde Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen worden uitgesloten. Ook worden geen negatieve effecten op het omliggende NNN-gebied verwacht en een toetsing houtopstanden is niet noodzakelijk.

8.2 Overige soorten waarvoor vrijstellingen zijn opgesteld

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie vrijstellingen opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling indien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft. Nader onderzoek naar beschermde soorten of een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

8.3 Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ mogen worden uitgevoerd. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Men dient dan alert te zijn op eventueel aanwezige broedende vogels. De zorgplicht is te allen tijde van kracht.

¹ In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

8.4 Zorgplicht en zorgvuldig handelen

In het kader van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:

- Tijdens de uitvoering dient men bijvoorbeeld alert te zijn op aanwezigheid van fauna en deze, indien noodzakelijk, te verplaatsen.
- Bij onvoorziene situaties dient daarnaast contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

In het kader van zorgvuldig handelen, adviseren wij om de eisen en voorwaarden uit dit onderzoek op te nemen in een ecologisch werkprotocol. Het ecologisch werkprotocol kan bij het bestek worden opgenomen.

8.5 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Tabel 8.1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied. Zie bijlage 1 voor een toelichting ten aanzien van de zorgplicht

Beschermingsregime	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
Nationaal	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied	Nee, vrijstelling	Zorgplicht
Nationaal	Algemene amfibieën	Leefgebied, voornamelijk sloot rond plangebied	Mogelijke verstoring	Nee, vrijstelling	Zorgplicht
Vogelrichtlijn	Vogels	Broedlocatie	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Dietz, C., Helversen, O. van, & Nill, D. (2011). *Vleermuizen: Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Utrecht, Nederland: De Fontein & Tirion Uitgevers.
- Koninklijke Vermande (1999-2009). *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*. SDU Uitgeverij, Den Haag
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. (2002). *De Nederlandse libellen (odonata)*, - *Nederlandse fauna* 4. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels*, - *Nederlandse fauna* 5. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.
- Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoozeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, & Landschap Noord-Holland. (2010). *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels*. Schoorl, Nederland: Springeruit Drukwerk.

Beschermde gebieden

Noord-Holland:

<https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur>

Natura 2000:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k95>

Synbiosys Alterra - instandhoudingsdoelstellingen

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/gebieden/095/N2K095_DB%20HVNW%20Oostelijke%20Vechtplassen.pdf

Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl

- www.ravon.nl

Waarnemingen: - ndff-ecogrid.nl